

Γυναίκα που αρνείται να συμβιβαστεί και να σκύψει το κεφάλι μοιρολατρικά.

Άνθρωπος προικισμένος, ευφυής και ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένος για τον τόπο του.

Μια πολιτικός που βλέπει την ουτοπία, όπως την έχει περιγράψει ο Γάλλος συγγραφέας Αλφόνσο Ντε Λαμαρταίν «ως μια αλήθεια που λέγεται πρόωρα».

Αυτή είναι η Ντόρα Μπακογιάννη, μια πολιτικός που δίνει τη δική της μάχη...

Μια μάχη που ουσιαστικά ξεκινά στις 21 Νοεμβρίου 2010.

Συνέντευξη στον Θανάση Παλούμη

Ντόρα Μπακογιάννη

Ποιους θεωρείτε ως τους σημαντικότερους σταθμούς στην πολιτική σας πορεία;

Δεν είναι εύκολο να μιλήσεις για σταθμούς και κυρίως να τους ιεραρχήσεις όταν ασκείς πολιτική. Υπάρχουν αυτονόητα χρονικά ορόσημα όπως για παράδειγμα η πρώτη φορά που εκλέγεσαι κάπου ή μια ανάληψη θέσης ευθύνης, αλλά η πολιτική πορεία δεν είναι κάτι στατικό. Έχει μια εσωτερική δυναμική. Έτσι όταν κοιτάς απολογιστικά τα πράγματα μεγαλύτερη αξία έχει μια πολιτική που τη σχεδιάζεις, την εφαρμόζεις και βλέπεις την απόδοσή της. Με αυτή τη λογική δεν είναι ορατό ο σταθμός, αλλά βλέπεις ένα ευρύτερο σύνολο που έχει αξία. Θα σας δώσω δύο παραδείγματα: Το πρώτο είναι το αναπτυξιακό πρόγραμμα του νομού Ευρυτανίας για το οποίο δούλεψα πέντε χρόνια ως βουλευτής της μονεδρικής. Ξεκινήσαμε από το μηδέν και είδαμε μέσα σε λίγα χρόνια να αλλάζει το τοπίο σε μια δύσκολη περιοχή. Να ανοίγουν εργατικά βιβλιάρια γιατί υπήρχαν νέες θέσεις εργασίας, να προχωρούν έργα υποδομής που ήταν όνειρο μιας ζωής, να επιστρέφει κόσμος στο νομό όταν η συνηθισμένη ροή ήταν αυτή της εσωτερικής ή εξωτερικής μετανάστευσης. Δεύτερο παράδειγμα η εθνική πολιτική που χαράξαμε και υλοποιήσαμε ως υπουργός Εξωτερικών από το 2007 και μετά για την υπόθεση του Σκοπιανού σε σχέση με την ένταξη του γειτονικού κράτους στο ΝΑΤΟ. Τολμήσαμε και ασκήσαμε μια πολιτική υψηλού ρίσκου η οποία απέδωσε τα μέγιστα με σημαντικά εθνικά οφέλη. Όλα αυτά έχουν μια δυναμική την οποία δεν μπορείς να αποδοίσεις με τον όρο σταθμός για τα οποία είμαι περήφανη.

Στην πολύχρονη πολιτική σας διαδρομή θα υποστηρίζατε πως έχετε κάνει λάθη ή έστω «πολιτικά ατοπήματα»; Θεωρείτε κά-

ποια από αυτά σημαντικά;

Βεβαίως και έχω κάνει λάθη, τα οποία και έχω πληρώσει το όποιο «αντίτιμο». Η αναγνώριση των λαθών δεν έχει αξία ως μια δημόσια «απολογία», που έχει επικοινωνιακά χαρακτηριστικά. Τώρα τελευταία έχει γίνει πολύ συνηθισμένη αυτή η πρακτική. Έχει αξία για τους πολίτες, αλλά έχει πολύ μεγαλύτερη αξία ως μια εσωτερική διαδικασία. Βοηθάει στην αυτογνωσία του πολιτικού να τολμά να λεί στον εαυτό του ότι «εδώ έκανα λάθος» και κυρίως από αυτή τη διαδικασία να εξάγει τα σωστά συμπεράσματα για το μέλλον.

“
Είμαι άνθρωπος μαχητής, έχω αποδείξει ότι ξέρω να δίνω σκληρούς και δύσκολους αγώνες γι’ αυτά που πιστεύω, για τις θέσεις και τις ιδέες μου.
”

Στην πολιτική σας καριέρα επιλέξατε το δικό σας δρόμο. Θεωρείτε πως σας ανάγκασαν σε «άτακτη φυγή»;

Η έννοια της «φυγής» και πολύ περισσότερο της «άτακτης φυγής» δεν έχουν καμία σχέση με την πορεία, τη δράση, το πολιτικό μου είναι. Είμαι άνθρωπος μαχητής, έχω αποδείξει ότι ξέρω να δίνω σκληρούς και δύσκολους αγώνες γι’ αυτά που πιστεύω, για τις θέσεις και τις ιδέες μου. Ξέρω να κερδίζω, αλλά και να χάνω. Αποδέχομαι το αποτέλεσμα και προχωρώ, χωρίς όμως να κάνω συμβιβασμούς και εκπτώσεις στις αρχές μου.

Επί Προεδρίας Αντώνη Σαμαρά δε διατάσατε να πείτε «όχι» και να ψηφίσετε «ναι» στο μνημόνιο στην Ελληνική Βουλή. Επί Προεδρίας Κώστα Καραμανλή ήσασταν το ίδιο τολμηρή;

Έχω αναφερθεί και στο πρόσφατο παρελθόν ότι επί προεδρίας Καραμανλή δεν τέθηκε ένα τόσο καιρό, πολιτικά υπαρξιακό δίλλημα όπως αυτό με την έγκριση του ευρωπαϊκού μηχανισμού στήριξης και διάσωσης της ελληνικής οικονομίας. Έχω απαντήσει πολλές φορές ότι το Μάιο για εμένα η επιλογή ήταν αν η Ελλάδα θα μπορούσε να προχωρήσει και να έχει μέσα από το δανεισμό της τρώικας τους πόρους να συνεχίσει να πληρώνει μισθούς, συντάξεις και να συντηρεί την αγορά ή θα ακολουθούσε το δρόμο της πτώχευσης. Αυτό ήταν το δίλλημα για όλους. Απλώς εγώ πίστευα ότι κανείς δεν είχε την πολυτέλεια να πετάξει την καυτή πατάτα στο διπλανό του. Γι’ αυτό ψήφισα να επι της αρχής καταψηφίζοντας τα μέτρα που θεωρούσα ότι ήταν άδικο και αναποτελεσματικά. Το ίδιο πίστευα και η ΝΔ και το έχουν πει πολλά στελέχη της όπως ο κ. Αβραμόπουλος, απλώς θεωρήσαν ότι είχαν την πολυτέλεια να αφήσουν τους άλλους, τους αντιπάλους τους να χρεωθούν το όποιο πολιτικό κόστος. Θέση αρχής για μένα είναι ότι την ώρα που η Ελλάδα χάνεται δεν μπορείς να παίξεις μικροπολιτικά παιχνίδια, δεν δικαιούσαι να επενδύεις στη χρεοκοπία της ελληνικής οικονομίας για να κερδίσεις ψήφους. Τώρα όσον αφορά τη προεδρία Καραμανλή είχα ψηφίσει εναντίον της κοιμματικής γραμμής, στην Αναθεώρηση του Συντάγματος το 2000, για το νόμο περί ευθύνης υπουργών. Τότε όμως στο κόμμα υπήρχαν στοιχειώδεις διαδικασίες διαλόγου στα όργανα, υπήρχε μια μορφή εσωκομματικού διαλόγου. Τα τελευταία γεγονότα έχουν δείξει

ότι πλέον στην ΝΔ του κ. Σαμαρά η έννοια του διαλόγου και της ανοχής στη διαφορετική γνώμη είναι όνειρο θερινής νυκτός.

Σε μια τελική αποτίμηση, ποια είναι, κατά τη γνώμη σας, τα θετικά και τα αρνητικά της διακυβέρνησης Καραμανλή;

Η διακυβέρνηση Καραμανλή είχε σωστή στόχευση, πρόταξε τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις και αλλαγές που χρειαζόταν ο τόπος, δεν επέδειξε την αποφασιστικότητα και τη συνέπεια που έπρεπε στην υλοποίηση των πολιτικών αυτών. Και αυτό πλήρωσε. Κυβέρνησε έξω από την ιδεολογία της και τις προγραμματικές της δεσμεύσεις.

Σύμφωνα με δηλώσεις σας, υπάρχουν προβλήματα στον τρόπο λειτουργίας των κομμάτων σήμερα. Σε ποια αναφέρατε συγκεκριμένα και τι πράξα-

τε εσείς για να διορθωθούν οι όποιες παθογένειες μέσα στο κόμμα της Ν.Δ.;

Σας μίλησα ήδη για το έλλειμμα εσωκομματικής δημοκρατίας που εμφανίζεται. Από αυτό πάσχει και η ΝΔ του κ. Σαμαρά και το ΠΑΣΟΚ του κ. Παπανδρέου. Αδιάφεστη απόδειξη είναι ότι τα συλλογικά όργανα των κομμάτων συγκαλύπτουν τις ακρατήριες χειροκροτητές των αρχηγών. Κανείς δεν λαμβάνει το λόγο, κανείς δεν εκφράζει προβληματισμούς, σκέψεις, αντίθετες απόψεις. Αυτό οδηγεί τα κόμματα σε συρρίκνωση. Αδυνατούν να συνδεθούν με τα σύγχρονα ρεύματα σκέψης, να παρακολουθήσουν τις κοινωνικές διεργασίες, να εκφράσουν γνώση και με αυθεντικό τρόπο τη δυναμική που έχουν τα πράγματα. Έτσι οδηγούμαστε στο πολιτικό κενό που καταγράφουν οι δημοσκοπήσεις, στη κρίση αντι-

“
Στην Ν.Δ. του κ. Σαμαρά η έννοια του διαλόγου και της ανοχής στη διαφορετική γνώμη είναι όνειρο θερινής νυκτός.
”

προσώπησης και στη στάση απαξίωσης και απόρριψης που υιοθετεί η μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών απέναντι στα κόμματα, τους πολιτικούς και την πολιτική. Όσον αφορά τη δική μου στάση, θα σας πω ότι εγκαίρως μίλησα για όλα αυτά στα συνέδρια της ΝΔ στο παρελθόν, κατέθεσα συγκεκριμένες προτάσεις, πρότεινα θεσμικές αλλαγές. Δεν εισακούστηκα ή όταν αυτές υιοθετήθηκαν, αυτό έγινε για προσημαστικούς λόγους. Δυστυχώς οι ηγεσίες των κομμάτων δεν αντέχουν και δεν ανέχονται την εσωκομματική δημοκρατία.

Κόμμα και ποιες οι ιδεολογικές διαφοροποιήσεις του από τη Ν.Δ.;

Εμείς θέλουμε να δημιουργήσουμε έναν διαφορετικό πολιτικό φορέα. Διαφορετικό στη σύλληψη του, στην οργάνωσή του, γνήσια δημοκρατικό, έναν πολιτικό φορέα ο οποίος θα λειτουργεί μακριά από κατεστημένες πρακτικές. Ένα κίνημα που θα καλύψει κατά τη γνώμη μου έναν πολιτικό και ιδεολογικό χώρο που σήμερα αισθάνομαι ότι δεν αντιπροσωπεύεται από κανέναν. Θα μιλήσει για ένα σαρωτικό

ότι αυτό που θέλουμε είναι να κάνουμε κακό στην αξιωματική αντιπολίτευση. Οι προθέσεις μας για τη φυσιογνωμία του νέου κόμματος είναι καθαρές και θα κριθούν στο πεδίο των ιδεών, των προτάσεων, της συμπεριφοράς απέναντι σε μια κοινωνία που αμφισβητεί και δοκιμάζεται.

Η πολιτική ιστορία του τόπου μας έχει αποδείξει πως παράμοιες ενέργειες δεν έχουν ευοδωθεί. Εσείς τι προσδοκάτε από αυτήν σας την κίνηση;

Ναι, αλλά αλλιώς ήταν τα πολιτικά δεδομένα στο παρελθόν και αλλιώς είναι το 2010. Σήμερα η κοινωνία αντιμετωπίζει μια μεγάλη, πρωτόγνωρη οικονομική και κοινωνική κρίση. Μια κρίση που μετεξελίσσεται σε κρίση θεσμών και αξιών. Αυτή αλλάζει τον τρόπο που οι πολίτες αντιλαμβάνονται τα πράγματα. Αυτό οδηγεί και το περιβάλλον στο οποίο προστάθεις που έρχονται να συγκροτήσουν μια νέα πρόταση διακυβέρνησης για το μέλλον του τόπου μπορούν να βρουν λαϊκή απήχηση. Οι πολίτες ζητούν αποτελεσματικές λύσεις και εθνική συνεννόηση και συνεργασία προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος. Οι προτεραιότητες αλλάζουν και πρέπει να αλλάξει και η αντίληψη για τον τρόπο προσέγγισης των πολιτών. Αυτά εμείς θα επιχειρήσουμε να εκφράσουμε μέσα από το κίνημα μας και αυτή τη νέα προσέγγιση θα καταθέσουμε στον ελληνικό λαό.

Οι πρόσφατες δημοσκοπήσεις σας αποδίδουν ένα εντυπωσιακό ποσοστό σε κάποιες διοικητικές περιφέρειες. Ιδιαίτερα εκείνη της Κρήτης, του τόπου καταγωγής σας. Ποια είναι η εικόνα που έχετε για τις υπόλοιπες διοικητικές Περιφέρειες;
Ακούστε, το μεγάλο διακύβευμα γι' αυτές τις εκλογές είναι η θεσμική αλλαγή που διαμορφώνει η νέα διοικητική διάρθρωση της

χώρας. Η αιρετή περιφέρεια ως δεύτερος βαθμός αυτοδιοίκησης και οι νέες δομές μέσα από τους καλλικρατικούς δήμους. Την εποχή που ήμουν Δήμαρχος Αθηναίων με συναδέλφους απ' όλα τα κόμματα είχαμε δουλέψει πολύ για αυτή την μεγάλη θεσμική αλλαγή. Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ επέλεξε με το νόμο του Καλλικράτη να τη βάλει στην «προκρούστεια κλίνη» των κομματικών της συμφερόντων. Έκανε λάθος και υπονόμωσε μια μεγάλη υπόθεση για το μέλλον του τόπου. Εγώ πιστεύω ο' αυτή τη διαρθρωτική αλλαγή, γιατί δημιουργεί νέα αναπτυξιακά εργαλεία για την ελληνική περιφέρεια και τον τόπο. Μας φέρνει πιο κοντά στα ευρωπαϊκά πρότυπα, δημιουργεί αναλογίες σύμφωνες με όσα ισχύουν σε όλη την Ευρώπη και αυτό θα δημιουργήσει δυναμικές και θα απελευθερώσει δυνάμεις. Αρκεί μετά τις εκλογές της 7ης Νοεμβρίου να παραμερίσουμε τις κομματικούς μωπικούς φακούς και να κοιτάσουμε μπροστά προτάσσοντας το εθνικό συμφέρον. Είναι λυπηρό ότι ο' αυτή την προεκλογική περίοδο κανείς από τους υποψηφίους, αλλά και τα κόμματα τόσο το ΠΑΣΟΚ όσο και η ΝΔ και η αριστερά, δεν μιλούν γι' αυτά, αλλά σκιαμαχούν για κάτι το οποίο δεν πρόκειται να αλλάξει. Το μνημόνιο δεν μπορεί να το ανατρέψει κανείς περιφερειάρχης. Όσοι το υποστηρίζουν απλώς ψεύδονται στον ελληνικό λαό.

Προχωρήσατε στη δημιουργία του Φόρουμ για την Ελλάδα. Είστε ικανοποιημένη από τη συμμετοχή των πολιτών στην πολιτική αυτή καινοτομία;

Ναι το Φόρουμ για την Ελλάδα είναι ένα εργαλείο πολιτικού διαλόγου. Είναι ανεξάρτητο από το σχεδιασμό για το νέο πολιτικό φορέα, επιδιώκει το διάλογο, τη σύνθεση, τη διαμόρφωση καινοτόμων προσεγγίσεων και την προβολή νέων ιδεών. Ο τόπος όπως και αν εξελιχθούν τα πράγματα έχει ανάγκη από ένα σαρωτικό πρόγραμμα αλλαγών και μεταρρυθμίσεων. Αυτό δεν μπορεί να διαμορφωθεί από τον αυτόματο πιλότο των κομματικών προγραμμάτων που βλέπουμε προεκλογικά. Πρέπει να υπάρξει μια ζύμωση σε επίπεδο κοινωνίας, μέσα στην επιστημονική κοινότητα, μέσα στον επιχειρηματικό κόσμο, με τους κοινωνικούς εταίρους. Αυτός είναι ο ρόλος του Φόρουμ και ο' αυτό επενδύω πολλά. ■

“
Θα προχωρήσουμε στην ίδρυση του κινήματος που θέλει να εκφράσει το καινούργιο που ζητά η ελληνική κοινωνία την 21η Νοεμβρίου.”

Έχετε σαφή διαμορφωμένη εικόνα της οργανωτικής δομής του νέου κόμματος, στην ίδρυση του οποίου σκοπεύετε να προβείτε; Πότε προσδιορίζετε χρονικά την ίδρυσή του;

Θα προχωρήσουμε στην ίδρυση του κινήματος που θέλει να εκφράσει το καινούργιο που ζητά η ελληνική κοινωνία την 21η Νοεμβρίου. Βρίσκονται σε εξέλιξη διεργασίες και διαδικασίες μέσα από τις οποίες συλλογικά θα απαντηθούν όλα αυτά τα πολιτικά και οργανωτικά ζητούμενα. Αλλά όλα θα γίνουν την ώρα που πρέπει και με τον τρόπο που πρέπει. Ας έχουμε υπομονή.

Ποιο είναι το πολιτικό κενό που έρχεται να καλύψει το δικό σας

σχέδιο αλλαγών και μεταρρυθμίσεων. Έρχεται να αναζητήσει ένα άλλο μοντέλο διακυβέρνησης και ένα νέο οικονομικό μοντέλο που θα μεταφέρει την ανάπτυξη από το δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα. Έρχεται να πει αλήθειες. Απλές και δυνατές αλήθειες. Και όχι στρογγυλεμένες γενικόλογες που θα ικανοποιούν τους πάντες. Έρχεται να αναδείξει την κουλτούρα της εθνικής συνεννόησης και των συναίνεσεων που είναι πλέον αναγκαία και όχι την επίμονη σε προσημαστικές διαφορές οι οποίες ουσιαστικά δεν υπάρχουν. Ξέρω ότι πολλοί άνθρωποι αμφισβητούν αυτά που σας λέω. Πιστεύουν ότι προχωρώ στη δημιουργία του νέου κόμματος από πίκρα και προσωπικό καπρίσιο. Πιστεύουν